

परिवर्तनको लागि क्राइम अपरेशन

CRIME OPERATION साप्ताहिक

वर्ष १४ अंक ४३ २०८३ जेष्ठ १७ आईतवार

Sunday, 31 MAY 2026

पृष्ठ: ६, मूल्य रु. १०/-

'कोशीको गौरव हिमालको सान पर्यटन वर्षमा सबैलाई सम्मान'

कोशी प्रदेश पर्यटन वर्ष,
२०८२ सफल पारौं।

प्रदेश सरकार
पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय
कोशी प्रदेश नेपाल

बालेनको बजेटबाट उद्योगीहरू उत्साहित

विराटनगर। बालेन सरकारले आर्थिक वर्ष २०८३-०८४ का लागि संघीय सरकारले शनिवार सार्वजनिक गरेको बजेटबाट कोशी प्रदेशका उद्योगी व्यवसायी उत्साहित भएका छन्। उनीहरूले अब बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनुपर्नेमा जोड दिएका छन्।

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को नयाँ बजेटमाफत सरकारले सुशासन र आर्थिक पुनरुत्थानलाई केन्द्रमा राख्दै शिथिल बनेको निजी क्षेत्रको मनोबल उकास्ने र लगानीमैत्री वातावरण निर्माण गर्ने उद्देश्यका साथ विभिन्न नीतिगत तथा व्यावहारिक व्यवस्थाहरू अघि सारिकोक्रमा उद्योग बाणिज्य महासंघ कोशी प्रदेशका अध्यक्ष राजेन्द्र राउतले खुशी व्यक्त गरेका छन्। उहाँले २७३ वटा वस्तुमा भंसार दर घटाउनुका साथै औद्योगिक कच्चा पदार्थमा एकतह मुनि भंसार दर लाने, ३६० वटा वस्तुमा अन्तःशुल्क खारेज गर्ने, व्यक्तिगत आयकरको सीमा १० लाख कायम गरिने, उद्योग कानून ल्याउने, सडक, पूर्वाधार आदि लगायतका करलाई एकिकृत गरि हारित कर लगाउने,

देशको पहिलो एआइ कम्प्युटर स्थापना गरिने, विदेशी लगानी फिर्ताको लागि राष्ट्र बैंक संग स्वीकृत लिनु नपर्ने, २ करोड सम्म पूँजी लगानी गर्ने कृषकलाई ४० प्रतिशत अनुदानको व्यवस्था लगायतका कुराहरू सकारात्मक देखिएको प्रतिक्रिया दिएका थिए।

कर प्रणालीमा व्यापक

सुधार भएको छ। करिव दुई दशकपछि देशको समग्र कर संरचनालाई पुनरावलोकन गर्दै उद्यमी, साना व्यवसायी र मध्यम वर्गीय परिवारमाथिको करको भार कम गर्ने योजना ल्याइएको छ। कृषि, ऊर्जा, पर्यटन, र सूचना प्रविधि क्षेत्रलाई अर्थतन्त्रको मुख्य चालक मान्दै सार्वजनिक-निजी साझेदारी मोडेलमा ठूला

पूर्वाधारहरू अगाडि बढाउने व्यवस्था गरिनु राम्रो भएको राउतको भनाई थियो। नेपाल उद्योग बाणिज्य महासंघका केन्द्रीय सदस्य नविन रिजालले समग्रमा निजी क्षेत्र मैत्री बजेट आएको बताए। उहाँले निजी क्षेत्रले उठाइरहेका प्रमुख मुद्दाहरूमा उधारी बाँकी अन्तिम पेजमा...

सांस्कृतिक प्रवर्द्धनको लागि आज किताब मेला

विराटनगर। विराटनगरको ऐतिहासिक, प्राञ्जिक तथा सांस्कृतिक गरिमालाई प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यका साथ भोली जेठ १७ गते किताब मेला २०८३ लाग्ने भएको छ।

हिमालयन रोड किताब मेलाको मुख्य उद्देश्य पठन संस्कृतिलाई प्रवर्द्धन गर्नु, पुस्तक पसल हरू लाई समवेश गर्ने, पाठक र लेखकहरूलाई सिधै जोड्ने र बौद्धिक विमर्शको वातावरण सृजना गर्ने रहेका गीनसीटी भोलिन्टियर्स विराट नगरका कृतिका मण्डलले पत्रकार सम्मेलनमा बताईन।

समाजमा ज्ञानको पहलुलाई सहज बनाउँदै नयाँ पुस्तामा अध्ययनपत्रिको रुचि र रचनात्मक चिन्तनको विकास गराउन ठूलो सहयोग पुरेने नितु सेनले बताईन।

मेलाका प्रमुख विशेषता पुस्तक प्रदर्शनी, साहित्य कुना पाठकहरूका लागि बसेर पढ्ने र

साहित्यिक वातावरणको अनुभव रहेको विगो विकास इन्स्टिच्युटका अभिषेक श्रेष्ठले बताए।

विउँसो १ बजे शुरू हुने मेलाको पहिलो सत्रमा विराटनगरमा साहित्य : विगतदेखी वर्तमानसम्म बक्ताहरूमा खेम राज नेपाली, निर्मला कोईराला र कर्ण सन्जय रहनेछ। दोस्रो सत्रमा नेपाली वाङमय र विराटनगरको बक्ताहरूमा मनु मन्जिल, दिनेश श्रेष्ठ र सगुना साह रहनेछ। त्यस पश्चात् कविता वाचन, सांस्कृतिक नृत्य र कलाका विविध स्वरूपहरूको प्रस्तुति रहनेछ।

हिमालय रोड, विराटनगरमा लाग्ने हिमालयन रोड किताब मेला २०८३ मा करीब २ लाख खर्च लाने आयोजकले बताए। उक्त मेला विगो विकास इन्स्टिच्युट, गीनसीटी भोलिन्टियर विराटनगर, नयाँ साउथ कलेजिअन्स, पुस्तक विक्रेता तथा स्थानीय साहित्यिक व्यक्तित्व एवं जागरूक युवाहरूको संयुक्त पहल रहेकोछ।

BIRAT HEALTH COLLEGE

Shaping Careers. Saving Lives

YOUR FUTURE IN HEALTHCARE BEGINS HERE!

- QUALITY EDUCATION
- SKILLED FACULTY
- MODERN LABS
- CAREER FOCUSED

Excellence in HEALTH EDUCATION

ADMISSIONS OPEN

ENROLL TODAY!

LAST DATE OF ONLINE FORM SUBMISSION 2083/02/13

OUR PROGRAMS

- General Medicine
- Lab Technician
- Radiography
- D. Pharmacy
- PCL Nursing

BUILD A BRIGHTER TOMORROW

CONTACT

Dharan Road, Kharj Chowk, Biratnagar-3

021422974/422973
98423045040

birathealthcollege2020@gmail.com
www.birathealthcollege.edu.np

ADMISSION OPEN

FOR SESSION 2083-84

NATIONAL INSTITUTE OF TECHNOLOGY

Achhyut Mill, Saptakoshi Marg, Bargachhi, Biratnagar-4

★ Affiliated By CTEVT-2052 ★

QUALITY EDUCATION

EXPERIENCED FACULTIES

PRACTICAL TRAINING

BRIGHT FUTURE

DISCIPLINE & EXCELLENCE

LAST DATE OF FORM SUBMISSION 2083-02-13

FORM CHARGE 1000.00

OUR PROGRAMS

DIPLOMA LEVEL - 3 YEARS PROGRAM

- HEALTH ASSISTANT (H.A.)
- LAB TECHNICIAN (CMLT)
- PHARMACY (DPH)

PRE-DIPLOMA LEVEL - 1.5 YEARS PROGRAM

COMPUTER ENGINEERING (CE)

CONTACT

021-444331
9852028403
9819349122
9802754150 (WhatsApp)

National Institute of Technology
Achhyut Mill, Saptakoshi Marg,
Bargachhi, Biratnagar-4
Affiliated by CTEVT-2052

nitb@gmail.com
www.nit.edu.np

Choose the Right Path, Shape Your Future!

बाबिनको...

कानूनको कुरा रहेको बताउँदै निजी क्षेत्रको लागि १० लाख रुपैयाँसम्मको आयकरमा विशेष सुविधाको छुटको कुरा आएकोमा खुशी व्यक्त गरेका थिए ।

उद्योगी महेश जाजुले बजेटले आगामी दिनमा आर्थिक क्षेत्रमा फड्को मार्ने विश्वास लिएको भन्दै उहाँले 'हामीले माग गरेको कुरालाई सरकारले संवोधन गरेको छ, मलाई लाग्छ कि जुन हामीले विगतमा मन्त्रीको कुरालाई अहिले आएर यो संवोधन भएको छ, भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौं र बजेट आउने दिनको लागि कार्यान्वयनको पक्ष महत्वपूर्ण छ ।' विराटनगरका सबालमा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल,

विशेष आर्थिक क्षेत्र, विराटनगरको रिडरोडको विषयहरु सम्बोधन नभएको उद्योगी जाजुले गुनासो गरेका थिए ।

नेपाल उद्योग परिषद कोशी प्रदेशका अध्यक्ष पवन सारडाले बजेट कल्पना गरेको भन्दा राम्रो आएको बजेटलाई हामी निजी क्षेत्रले स्वागत गरेका छौं । संविधान आएको आज १० वर्ष भइसक्यो । हामीले यही कुराहरु राज्यसमक्ष १० वर्ष मा मागिराखेका थियौं । यसअघिका सरकारले हाम्रो कुरालाई संवोधन गरेको थिएन । यस पटक माग संवोधन भएको छ ।

उद्योग संगठन मोरङका अध्यक्ष नन्दकिशोर राठीले उद्योगी व्यवसायीलाई समृद्ध बनाउने गरि

कान्तिकारी बजेट आएको भन्दै आयकरमा पनि धेरै परिवर्तन गरेको छ । व्यक्तिगत, दम्पतीको र अधिकतम आयकर स्यावमा पनि उद्योगी व्यवसायीका लागि जुन म्याक्सिमम स्याव थियो, त्यसमा पनि १० प्रतिशत घटाएको छ । यो स्वागतयोग्य छ ।

मोरङ उद्योग व्यापार संघका कार्यवाहक अध्यक्ष अनिल शाहले बजेट समग्रमा राष्ट्रव्यापी रूपमा धेरै राम्रो बजेट आएको भन्दै राष्ट्रलाई एउटा स्वाभिमानी राष्ट्र बनाउनको हिसावमा बजेट आएको उहाँको प्रतिक्रिया थियो । उहाँले भन्नुभयो, 'बजेटले विराटनगरलाई हेर्नुपर्ने थियो, त्यो हिसावले विराटनगरलाई हेरेर, त्यो चाहिँ हाम्रो एउटा गुनासो छ ।'

गणतन्त्र दिवसको अवसरमा गणेश मन्दिर परिषद सरसफाई

विराटनगर । गणतन्त्र दिवसको अवसरमा विराटनगर महानगरपालिका वडा नं. ८ प्रगति विनायक टोलमा रहेको विघ्न विनाशक गणेश मन्दिरको वरिपरि मन्दिर व्यवस्थापन समिति र टोलवासीहरूले सरसफाई गरेका छन् ।

गणतन्त्र दिवसको अवसरमा भएको सरसफाइमा विराटनगर-८ का वडा सदस्य भुवन राजवंशी, पवित्रा विक, मन्दिर व्यवस्थापन समितिका सचिव अञ्जनी पोखरेल, उप सचिव विरेन्द्र थापा, कोषाध्यक्ष लक्ष्मी पोखरेल, सदस्य कृष्ण भद्राई, श्यामसुन्दर सुतिहार, सुरेश चौधरी, राम प्रसाद गुप्ता, कुमार वस्नेत, राम चन्द्र अधिकारी, ईश्वरी कार्की,

भरत निरौला र समाज सेवी गोपाल ढकाल, मन्दिरको गुरु प्रकाश निरौला लगायत टोलवासीहरूको उपस्थित रहेको थियो । मन्दिर लगायत आ-आफ्नो घर वरिपरि सरसफाइ राख्न सहभागीहरूले आह्वान गर्दै "सरसफाइ सभ्य मानिसको पहिचान पनि हो" । सरसफाइ गर्नु हाम्रो कर्तव्य पनि हो वहाँहरूको भनाइ थियो ।

स्वस्थ वातावरण, स्वस्थ जीवनको आधार

- स्वच्छ र हरित वातावरण निर्माणमा सबैले योगदान दिऔं,
  - प्लास्टिकजन्य पदार्थको प्रयोग घटाऔं र पुनःप्रयोगलाई प्राथमिकता दिऔं,
  - वृक्षाणोपण गरौं र वन संरक्षणमा सक्रिय बनौं,
  - प्रदुषण घटाउन सबै मिलेर सहकार्य गरौं,
  - फेहर व्यवस्थापन र सरसफाईमा दिऔं,
  - नवीकरणीय उर्जाको प्रयोग बढाऔं,
  - जैविक विविधताको संरक्षण गरौं,
- हरित पृथ्वी, सुरक्षित भविष्य ।

नेपाल सरकार, विज्ञापन बोर्ड

भर्ना खुल्यो !

SEE/SLC उत्तिर्णहरूको लागि

स्वास्थ्य प्राविधिक विषयहरू (३ वर्षे)

- ◆ डिप्लोमा इन फिजियोथेरापी
- ◆ मेडिकल ल्याब टेक्नोलोजी (CMLT)
- ◆ सामान्य चिकित्सा (HA)
- ◆ डिप्लोमा इन फार्मसी (DPH)
- ◆ पि. सि. एल. नर्सिङ (Staff Nurse)

Online फारम भर्ने अन्तिम मिति: २०८३/०२/१३ गते सम्म

"SEE/SLC उत्तीर्ण गरी न्यूनतम औसत GPA २ प्राप्त गरेका विद्यार्थीहरूले Online वा कलेजमा आएर फारम भर्ने सक्नुहुन्छ ।"

Online फारम भर्नेको लागि विडिओको QR Scan गर्नुहोला ।

थप जानकारीको लागि

कोशी हेल्थ इन्स्टिच्युट

तिनैपती, विराटनगर-१, मोरङ, नेपाल | सम्पर्क नं.: ०२१-५१२५८४, ४८५२०३१२७४

तुलसी प्याथोलोजी ल्याब एण्ड क्लिनिक

बिरामीहरूको लागि सुशीको खबर !!

ल्याब जाचमा ५०% सम्मको छुट

1. HBA1C
2. Lipid Profile
3. Liver Function Test (LFT)
4. Renal Function Test (RFT)
5. Thyroid Test (TFT)
6. Stool R/E
7. Urine R/E
8. Vit. D
9. Cardiac Function Test (CFT) etc...

निःशुल्क सुगर जाँच

यो सेवा प्रत्येक शनिवारको लागि मात्र रहनेछ ।

समय: बिहान ७:०० बजेदेखि दिउँसो १२:०० बजेसम्म ।

Affiliated to CTEVT

GOLDEN PARK COLLEGE

Biratnagar-3, Bargachhi | Estd: 2066 B.S.

ADMISSION OPEN

CTEVT द्वारा सम्बन्धन प्राप्त ३ वर्षे कोर्सहरू:

Engineering	Health
Diploma in Civil Engineering	General Medicine (HA)
Diploma in Computer Engineering (IT)	Lab Technician (CMLT)
Diploma in Electrical & Electronics Engineering	Diploma in Pharmacy
	Diploma in Radiography

Online फारम भर्ने अन्तिम मिति: २०८३ जेष्ठ १३ गते सम्म

For more info.

9852024616, 9842050416

021-464344

gpcbiratnagar@gmail.com

APPLY NOW

सप्तपादकीय महत्वाकांक्षी बजेट, कार्यान्वयनमा ध्यान जाओस्

महत्वाकांक्षी बजेट, कार्यान्वयनमा ध्यान जाओस्
वालेन सरकारले शनिवार आगामी आर्थिक वर्षका लागि महत्वाकांक्षी बजेट सार्वजनिक गरेको छ। बजेटले आर्थिक वृद्धि, रोजगारी सिर्जना, उत्पादन वृद्धि, पूर्वाधार विकास तथा सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखेको देखिन्छ। मुलुकको आर्थिक गतिविधिलाई चलायमान बनाउने, निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्ने तथा जनतामा आशा जगाउने उद्देश्यले तयारिएको बजेट सकारात्मक पक्ष रहेको आम नागरिकको प्रतिक्रिया छ। बजेट कति महत्वाकांक्षी छ भन्नेभन्दा पनि त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन कति हुन्छ भन्ने विषय बढी चासोको विषय हो।

नेपालमा विगतका धेरै बजेटहरूमा आकर्षक कार्यक्रम र ठूला लक्ष्य राखिए पनि कार्यान्वयन पक्ष कमजोर रहँदै आएको यथार्थ छ। बजेटमा उल्लेख गरिएका योजनाहरू समयमै सम्पन्न नहुने, विकास खर्च न्यून हुने, ठेक्का व्यवस्थापनमा समस्या आउने तथा प्रशासनिक ढिलासुस्तीका कारण अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुन नसकेको अनुभव हामीसँग छ। वर्षको अन्त्यतिर हतारमा खर्च गर्ने प्रवृत्तिले विकासको गुणस्तरमा समेत प्रश्न उठ्दैआएको छ। यसपटकको बजेटले उत्पादन, पर्यटन, कृषि, ऊर्जा र पूर्वाधार क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिएको छ।

बजेट कार्यान्वयनको सफलताका लागि राजनीतिक प्रतिबद्धता, सक्षम प्रशासनिक संयन्त्र तथा नियमित अनुगमन अपरिहार्य छन्। योजना छनोटदेखि कार्यासम्पादनसम्मका प्रत्येक चरणमा नतिजामुखी दृष्टिकोण अपनाउनुपर्छ। साथै, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, सार्वजनिक खर्चको प्रभावकारिता वृद्धि तथा विकास आयोजनाको समयमै सम्पन्नतामा विशेष ध्यान दिन आवश्यक छ। त्यसैले आगामी दिनमा बजेटको सफल कार्यान्वयन नै सरकारको वास्तविक चित्रण गर्नेछ।

साप्ताहिक राशिफल	
	मेष (बु, च, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ) : तपाईंका विरोधीहरू परास्त हुनुकासाथै मान सम्मान समेत मिल्ने योग रहेको छ। यूवायुवतीहरूको लागि नयाँजीवन साथी मिल्ने छ।
	वृष (इ, ड, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो) : आर्थिक पक्ष राम्रो रहेकाले व्यापार व्यवसायबाट राम्रै नाफा मिल्ने तथा परिवारिक सुख प्राप्तीको योग समेत रहेको छ।
	मिश्र (क, कि, कु, घ, ङ, के, को, ह) : आफन्त जनसंग खटपट मनमुटाउ गराउने योग छ। शान्त्य तथा प्रेमको विषयमा सामान्य अप्रयत्न हुने योग छ।
	कर्कट (हि, हु, हे, हो, रा, रि, रु, डे, डो) : मनमा अनावश्यक तर्ककतकले डेरा जमाउने योग देखिन्छ। गरेको काम अरुले काट्न सक्ने देखिएकाले विचार पुन्यारण गर्न नहुनेछ।
	सिंह (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टु, टो) : विद्यार्थीवर्गका लागि पढाइमा गहिरो लगाउ हुनुका साथै बौद्धिक क्रियाकलापमा सहभागी हुने प्रबल सम्भावना छ।
	कन्या (टो, पी, पी, पु, ष, ङ, पे, पो) : शारीरिक अवस्थाका साथै आलस्य बढ्ने योग रहेको छ। नाना तरहका अनावश्यक विषयलेमानसिक तनाव उत्पन्न गराउने देखिन्छ।
	तुला (रा, री, रू, रे, रो, ता, ती, तु, टो) : पारिवारिक चिन्तालेसताउने योग रहेको छ। भने उत्तरार्द्धमा सामान्य बाढविवाद पनि सम्भावना रहेको छ।
	वृश्चिक (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, प्यि, यु) : आर्थिक पक्ष सबल रहेको छ। आत्मबल तथा पराक्रम बढेर जानाले प्रशस्त कार्य सम्पादन गर्न क्षमता बढ्ने छ।
	धनु (घो, भौ, भौ, भू, भु, फा, ड, भे) : मेवा मिष्ठानका परिकार प्राप्त हुने बेला छ। कृषि तथा कृषियोग्य व्यवसायमा लाभ हुने प्रबल सम्भावन देखिन्छ।
	मकर (भौ, जा, जी, जे, जे, खि, खि, खे, गा, गी) : महिनाको पूर्वार्द्धमा मिस्रवृहस्पति प्रणवादा तथा मनीरञ्जनको अवसर मिल्ने छ। भने उत्तरार्द्धमा मान क्षति र अपमान आउन सक्ने छ।
	कुरु (गु, गे, गो, गौ, गी, गु, गे, गो, र) : सामाजिक कार्यमा सहभागी हुनुका साथै भोजभरेरमा तथा रमाइलो मात्रको सुवर्ण अवसर मिल्ने प्रबल सम्भावना रहेको छ।
	मीन (दी, डु, डु, ड्र, ड्रे, डो, च, ची) : शत्रुहरूको शिर निहुरिनेछ। भने बाढविवादमा विजय मिल्ने योग रहेको छ। पेट, आँखा तथा सामान्य शारीरिक अस्वस्थता देखापर्ने छ।

कोशी प्रदेश सरकारको २०८३-८४ को नीति तथा कार्यक्रमको पूर्णपाठ

माननीय प्रदेश प्रमुख श्री परशुराम खापुङ्गले कोशी प्रदेश सभाको बैठकलाई गर्नु भएको सम्बोधन (आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को नीति तथा कार्यक्रम) माननीय सभामुख महोदय, माननीय सदस्यहरू, कोशी प्रदेश सभाको बैठकमा प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुशी व्यक्त गर्दछु। नेपालको सामाजिक रूपान्तरण, लोकतन्त्र तथा नागरिक अधिकार प्राप्तिका लागि भएका सबै आन्दोलनमा जीवन उत्सर्ग गर्नुले सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदप्रति हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु। घाइते पशुम शपेता योद्धाले पुर्याउनु भएको योगदानको स्मरण गर्दै अग्रजप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु।

“स्वच्छ, सुखी र समुन्नत प्रदेश” निर्माण गर्ने दीर्घकालीन सोचका साथ कोशी प्रदेशको दोस्रो आवधिक योजना कार्यान्वयनमा रहेको छ। नीतिगत, कानुनी तथा संस्थागत सुधार गरी प्रदेशले तय गरेका लक्ष्य हासिल गर्न तथा प्रदेशलाई सबल, सक्षम र नागरिकमैत्री बनाउन प्रदेश सरकार प्रयासरत छ। प्रदेश सरकारले हावसम्म प्राप्त गरेका उपलब्धिलाई संस्थागत गर्न, नागरिकमा आशा र भ्रष्टाचार नियन्त्रण गरी सुशासन कायम गर्न तथा संविधानको मर्म एवम् भावना अनुरूप संघीय प्रणालीलाई संस्थागत गर्न प्रदेश सरकार प्रतिबद्ध छ।

कोशी प्रदेशले बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त प्रदेशका रूपमा आफ्नो पहिचान स्थापित गरेको छ। जातीय, भाषिक, धार्मिक तथा लैङ्गिक लगायतका विभेदको अन्त्य गर्दै आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्यायमा आधारित समतामूलक समाज निर्माण गर्न कोशी प्रदेश सरकार क्रियाशील रहेको छ।

संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबीचको सहकार्य, सह अस्तित्व र समन्वयलाई सुदृढ गरी दिगो, सन्तुलित र समावेशी विकास मार्फत संघीयताको सबलीकरण गर्दै समृद्धि हासिल गर्नु प्रदेश सरकारको मूल ध्येय रहेको छ। संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि भएका आन्दोलनको जगमा संविधान सभामार्फत निर्माण भएको संविधानप्रति प्रदेश सरकार पूर्ण प्रतिबद्ध रहेको छ। संविधानको मर्म, लोकतान्त्रिक मूल्यमान्यता र नागरिक अधिकारलाई अक्षुण्ण राख्दै प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने सबै राजनीतिक दलसंगको समन्वय र सहकार्यलाई थप सुदृढ बनाइने छ।

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ का लागि प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेका संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका एकल एवम् साभाना अधिकारको प्रभावकारी कार्यान्वयनपर्क केन्द्रित रहेको छ। दीर्घकालीन महत्त्वका नीतिगत निर्णय, सोझै आवधिक योजना, प्रदेशको चालु आवधिक योजना, दिगो विकास लक्ष्य, मध्यम आय भएका मुलुकमा स्तरोन्नति पश्चात् दिगोपन सुनिश्चित गर्ने रणनीति, राजनीतिक दलले जनतासमक्ष व्यक्त गरेका प्रतिबद्धता तथा प्रदेश सरकारको न्यूनतम साभाना कार्यक्रमलाई आधार मानी नीति तथा कार्यक्रम तयमा गरिएको छ।

यस नीति तथा कार्यक्रमले निम्न विषयलाई प्राथमिकतामा राखेको छ।
क. संविधानको मर्म र भावना अनुरूप संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका एकल र साभाना अधिकारको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै प्रदेश सरकारको संस्थागत सुदृढीकरण, सुशासन एवम् गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमार्फत संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थालाई सबल बनाउने।

ख. आन्तरिक राजस्वको दायरा विस्तार, वित्तीय सुशासन तथा विकासका लागि आवश्यक स्रोतको दिगो व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्ने नीतिगत तथा संस्थागत सुधार गर्ने।
ग. भौगोलिक सन्तुलन, जनसङ्ख्याको वितरण, लैङ्गिक समानता, गरिबी न्यूनीकरण, वातावरण संरक्षण तथा दिगो विकासका लक्ष्यलाई मध्यनजर गर्दै स्रोतको सन्तुलित र परिणाममुखी परिचालनमार्फत बढ्दो बसाई सराइलाई न्यूनीकरण तथा दिगो बसोबास सुनिश्चित गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

घ. शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, भौतिक पूर्वाधार र सूचना प्रविधि लगायतका क्षेत्रको पूर्वाधार विकासलाई उच्च प्राथमिकता दिई समावेशी, दिगो र गुणस्तरीय संरचना निर्माणमा जोड दिने।
ङ. लगानीका सम्भावित क्षेत्रको पहिचान गरी सार्वजनिक-निजी साझेदारी तथा निजी क्षेत्रको लगानीमार्फत परियोजना विकास र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नीतिगत, कानुनी तथा प्रक्रियागत सुधार गर्ने।
च. पर्यटन पूर्वाधारको संरक्षण, निर्माण तथा स्तरोन्नति गर्दै पर्यटकीय गन्तव्यको प्रवर्धनमार्फत पर्यटन गतिविधि विस्तार गरी स्थानीय अर्थतन्त्रलाई सुदृढ बनाउने।

छ. प्रदेशभित्र उत्पादित कृषि तथा औद्योगिक वस्तुको बजार विस्तार, निर्यात प्रवर्धन तथा पर्यटन विकासका लागि आवश्यक समन्वय गरी आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने।
माननीय सभामुख महोदय, माननीय सदस्यहरू,

१. सुशासन प्रवर्धन, प्रशासकीय क्षमता विकास तथा शासकीय सुधारलाई प्राथमिकतामा राखी सार्वजनिक सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गरिने छ। भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरी भ्रष्टाचार विरुद्धको दोस्रो रणनीतिक योजना कार्यान्वयनका लागि संघ र स्थानीय तहसंग समन्वय र सहकार्य गरिने छ।

२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको अन्तर सम्बन्धलाई मजबुत बनाउन प्रदेश समन्वय परिषद् तथा प्रशासनिक समन्वय परिषदलाई क्रियाशील बनाइने छ।

३. कार्यक्रम तथा बजेट, योजना र आयोजना कार्यान्वयन तथा अनुगमन गरी नतिजा खाकामा आवद्ध गर्न मुख्यमन्त्री इयासबोर्डलाई प्रभावकारी बनाइने छ।

४. मौलिक हक एवम् मानव अधिकार संरक्षण र संवर्धन गरी दलित तथा सीमान्तकृत समुदायको हक अधिकार सुनिश्चित गरिने छ।

५. प्रदेश सरकारको कार्य सम्पादनलाई छिटो छरितो र प्रभावकारी बनाउन प्रदेश मन्त्रालय तथा निकायको पुनर्संरचना एवम् एकीकरण गरिने छ। संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी कार्यवाप एवम् कार्यबोफ समेतको आधारमा संगठन संरचना र दरबन्दी पुनरावलोकन गरिने छ।

६. अन्तर प्रदेश समन्वय र सहकार्य अभिवृद्धि गर्न मुख्यमन्त्री सम्मेलन आयोजना गरिने छ। प्रदेश-प्रदेशबीचका कृषि तथा औद्योगिक उत्पादन र पर्यटन लगायतका साभाना सरोकारका विषयमा सहकार्य गरिने छ।

७. प्रदेशको प्राथमिकताका आधारमा कानून निर्माण कार्य योजना तयमा गरी कार्यान्वयन गरिने छ। पञ्चालत प्रदेश कानूनलाई समयानुकूल संशोधन गरिने छ। प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहले तयमा गरेका ऐन, नियमावली, निर्देशिका र कार्यविधिहरू अध्यावधिक विवरण विद्युतीय सूचना पणालीमा अभिलेखीकरण गरिने छ।

८. कोशी प्रदेशका हिमाली र पहाडी क्षेत्रबाट बढ्दो बसाई सराई न्यूनीकरण गर्न शिक्षा, स्वास्थ्य तथा खानेपानीको पहुँच विस्तार, रोजगारी र आय आर्जनका अवसर सिर्जना गरिने छ। संघीय एवम् स्थानीय तहसंगको समन्वयमा दिगो बसोबास सुनिश्चितताका लागि न्यूनतम पूर्वाधार सहितका साना सहर विकास गरिने छ।

९. प्रदेश मन्त्रालय तथा स्थानीय तहबाट विकासमा आधारित तथा सङ्गठन एवम् अध्यावधिक गरी सरोकारवालाको सहज पहुँच स्थापित गरिने छ। सूचना तथा तथ्याङ्कलाई विद्युतीय अभिलेख

केन्द्रमा व्यवस्थित गरिने छ।
१०. मन्त्रालय एवम् निकायको क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिइने छ। प्रदेश सरकारको दोस्रो आवधिक योजनाको मध्यावधि समीक्षा गरिने छ।
११. प्रदेश र स्थानीय तहमा आयोजना पहिचान, वर्गीकरण, छनोट र प्राथमिकीकरणलाई यथार्थपरक र वैज्ञानिक बनाउन आयोजना वैज्ञानिक पणालीलाई प्रभावकारी बनाइने छ। प्रदेश सरकारका आर्थिक तथा सामाजिक विकासका लक्ष्य प्राप्तमा गरेको योगदानका आधारमा स्थानीय तहलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइने छ।
१२. प्रदेशमा लगानीका सम्भावनाको पहिचान गरी सार्वजनिक निजी साझेदारीमा संस्थापन गरिने परियोजना विकास गर्न संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ। परियोजना तयमा देखिएका अवरोधको पहिचान गरी कार्यान्वयनमा शीघ्रता प्रभावकारिता बढाइने छ। हिमाली र पहाडी जिल्ला समेतका महत्त्वपूर्ण परियोजना विकास गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ। स्वदेशी तथा विदेशी लगानी सहजीकरणका लागि विगतमा भएका लगानीका प्रतिबद्धताको समीक्षा एवम् नयाँ लगानीका क्षेत्र पहिचान गरी लगानी आकर्षण गरिने छ।

१३. चिया तथा कफीको अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड वमोजिम गुणस्तर कायम गरी निकासी प्रवर्धन गरिने छ। चिया परीक्षण प्रयोगशाला तथा अनुसन्धान केन्द्रलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनमा ल्याइने छ। अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको चिया सम्मेलनको आयोजना गरिने छ।
१४. प्रदेश सरकारबाट प्रवाह हुने सेवालाले क्रमशः विद्युतीय सूचना प्रणालीमा आवद्ध गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी एवम् विश्वसनीय बनाइने छ।

१५. प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवासम्बन्धी कानूनमा सुधार गरिने छ। प्रदेश तथा स्थानीय सेवाका कर्मचारीको सरुवा, बढुवा र जिम्मेवारी प्रदान गर्ने कार्यलाई बस्तुनिष्ठ एवम् अनुमानयोग्य बनाइने छ।
१६. प्रदेश निजामती सेवा एवम् स्थानीय सरकारी सेवाका कर्मचारीलाई सेवा प्रवेश, सेवाकालिन एवम् विषयगत दक्षता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गरी पेशागत तथा व्यावसायिक क्षमता विकास गरिने छ। प्रदेश अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण प्रतिष्ठान लगायत प्रदेश सरकार अन्तर्गतका तालिम प्रदायक संस्थाको गुणस्तर सुधार एवम् एकीकरण गरिने छ। प्रदेश निजामती सेवामा सुरु नियुक्ति हुने अधिकृतस्तरका बाँकी ३ पेजमा...

कोशी प्रदेश...

कर्मचारीलाई तीस कार्य दिनको सेवा प्रवेश तालिम प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

१७. प्रदेश लोक सेवा आयोगको संस्थागत सुदृढीकरण गर्दै पदपूर्ति प्रक्रियालाई छिटो, छरितो, पारदर्शी, गुणस्तरीय र प्रविधिमैत्री बनाइने छ। "ट्यालेन्ट हन्ट" अबधारणा अनुसार कोशी प्रदेशका युवा प्रतिभालाई प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवामा भित्र्याउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।

१८. प्रदेशको संसदीय अभ्यासलाई सुदृढ बनाउन प्रदेश सभा तथा विषयगत समितिको क्षमता विकास गरी प्रविधिमैत्री बनाउँदै लगेने छ। प्रदेश सभाको बैठकलाई सांख्यिक भाषाबाट प्रस्तुत गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

माननीय सदस्य, १९. शासन व्यवस्थालाई चुस्त द्रुत बनाउन प्रदेशको तथा अमनचयनलाई उच्च शान्ति सुरक्षा प्रार्थामकतामा राखिने छ। जनताको जिउधनको सुरक्षाका लागि प्रदेशस्तरीय सुरक्षा निकायसहित सहकार्य गरिने छ। सुरक्षा निकायको भौतिक तथा संस्थागत क्षमतालाई सुदृढीकरण गरिने छ।

२०. प्रविधिको प्रयोग गरी सवारी चालक अनुमति पत्रको प्रयोगात्मक परीक्षाको नतिजा स्वचालित बनाउन अटोमेटेड ड्राइभिङ टेस्ट ट्याक (ADTT) प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। सवारी चालक अनुमति पत्र प्रदेशबाट छपाई तथा वितरण गर्न संघीय सरकारसँग समन्वय गरिने छ।

२१. पेट्रोलियम पदार्थबाट चल्ने सवारी साधनलाई विद्युतीय सवारी साधनमा रूपान्तरण गर्न र हरित उर्जा प्रवर्धनको लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्था गरिने छ। २२. प्रदेशको विपद् जोखिम नक्साङ्कन, पूर्व सूचना प्रणालीका लागि विपद् पोर्टल र डिजिटल विपद् प्रारंभिक निर्माण गरी विपद् व्यवस्थापन कार्यलाई अनुमानयोग्य बनाइने छ।

२३. स्थानीय तहको सहकार्यमा एकीकृत विपद् व्यवस्थापन गर्न आपतकालीन सेवा केन्द्रको पूर्वाधार निर्माण गरिने छ। अर्जुनधारा र रङ्गेशी नगरपालिकामा रहेका आपतकालीन सेवा केन्द्र यसै वर्षबाट सञ्चालनमा ल्याइने छ।

२४. विपद्ग्रस्त घटनामा परेका पीडितको उद्धार, राहत तथा सहायतालाई प्रभावकारी बनाउने प्रणालीको विकास गरिने छ। विपद् तथा महामारीबाट सिर्जित असहज परिस्थितिको तत्काल सम्बोधनका लागि प्रदेश आकस्मिक कोषबाट खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

२५. लागुपदार्थ दुर्व्यसन तथा सामाजिक विकृति न्यूनीकरण तथा रोकथामका लागि सामाजिक उत्तरदायित्व सहितको नैतिकवान् र स्वयंसेवी नागरिक निर्माण गर्न युवा लक्षित "म अघि बढ्छु" अभियान सञ्चालन गरिने छ।

२६. प्रदेश सञ्चार प्रतिष्ठान मार्फत सञ्चार माध्यम र पत्रकारिता क्षेत्रलाई सवै, सक्षम र जिम्मेवार बनाइने छ।

२७. प्रभावकारी भू-उपयोग का लागि भूमि ऐन तथा सोसंग सम्बन्धित कानुनी र संस्थागत संरचना तयार गरिने छ। नदी उकास लगायत सरकारी र सार्वजनिक जग्गाको यकिन नाप जाँच तथा अभिलेख अद्यावधिक गरी बहुउपयोगमा ल्याइने छ।

माननीय सदस्य, २८. स्रोत सुनिश्चित भई कार्यान्वयनमा रहेका बहुवर्षीय पूर्वाधार आयोजना र पुनर्निर्माण गर्नुपर्ने कार्यालय भवन पूर्व निर्धारित समयभित्र सम्पन्न गर्ने कार्य योजना बनाई समयसीमा सहितको अनुगमन कार्य तालिका अनुसार ठेक्का व्यवस्थापन गरिने छ।

२९. "प्रादेशिक सडक सञ्जाल गुरुयोजना" मा निर्दिष्ट प्रादेशिक लोकमार्ग, प्रादेशिक मार्ग एवम् स्थानीय तहका केन्द्र र व्यापारिक केन्द्र जोड्ने सडकलाई विशेष प्राथमिकता मा राखी विस्तार र स्तरोन्नति गरिने छ।

३०. सडक तथा पुलको निरन्तर तथा आकस्मिक सम्भारका लागि उपकरण सहितको प्राविधिक जनशक्ति तत्काल परिचालन हुने व्यवस्था मिलाइने छ।

३१. गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण गर्न प्रत्येक जिल्लामा न्यूनतम परीक्षण उपकरणको व्यवस्था मिलाइने छ। निर्मित पूर्वाधार संरचनाको गुणस्तर परीक्षण गर्न मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालयमा रहेको प्रयोगशालाको उपयोग गरिने छ।

३२. परम्परागत प्रविधि, सिप र स्थानीय संस्कृति फल्कलेन गरी पूर्वाधार निर्माण गर्ने र सम्भव भएसम्म स्वदेशी सामाग्रीको प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिने छ।

३३. जोखिमपूर्ण बस्तीलाई सुक्ष्म स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने एवम् प्रदेशभित्र बसोबास गर्ने विपन्न तथा आवास विहीन परिवारलाई आवासको व्यवस्था गर्न कोषी जनता आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।

३४. पूर्वाधार संरचना निर्माणमा भवन संहिताको परिपालना गरी भूकम्प प्रतिरोधी, अपाङ्गमैत्री, बालमैत्री र वातावरण अनुकूलित उत्थानशील संरचना बनाइने छ।

३५. दुई वा दुईभन्दा बढी स्थानीय तहको सहकार्यमा फोहोर व्यवस्थापनका लागि रणनीतिक साफेदारी सहितको पूर्वाधार निर्माण गर्न प्राविधिक तथा वित्तीय सहयोग गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

३६. फोहोर फुल निर्माण, साना सडक फुल निर्माण तथा गम्भीर भवन संहिता कार्यान्वयन गर्न स्थानीय तहको प्राविधिक जनशक्तिको क्षमता विकास गरिने छ।

३७. प्रदेश सरकारद्वारा निर्मित पूर्वाधार संरचनाको पहिचान खुल्ने गरी सौन्दर्यकरण गर्ने, छुट्टै मानक रङ्ग, सङ्केत चिन्ह र सूचना पाटी राख्ने तथा

नामाकरण समेत गरी प्रदेशको उपस्थितिकाई समुदायस्तरसम्म पुर्याइने छ।

३८. निजी क्षेत्रसंगको सहकार्यमा जल यातायात सञ्चालन, जल पर्यटन प्रवर्धन तथा ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय केन्द्र जोड्ने गरी वैकल्पिक यातायात प्रणालीको विकास तथा सञ्चालन गरिने छ।

३९. २०८२ भाद्र २३ र २४ गते भएको तोडफोड र आगजनीबाट क्षति भएका प्रदेश सभा, प्रदेश मन्त्रालय एवम् निकायका भवन लगायतका भौतिक संरचनाको पुनर्निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरिने छ।

४०. संघीय सरकारको समन्वयमा तमोर-चिसाङ डाइभर्सन परियोजना कार्यान्वयन एवम् बहुउद्देश्यीय तमोर-लेउती सुरुङमार्ग, केचना-सगरमाथा द्रुतमार्ग र चतरा-चौरीखर्क (लुक्ला) रेलमार्गको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ।

माननीय सदस्य, ४१. समुदायमा आधारित स्वच्छ तथा गुणस्तरीय खानेपानी आपूर्तिको लागि "एक घर एक धारा" कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ। खानेपानी सेवा मा उपलब्ध नभएका स्थानमा स्थानीय तहसंगको साफेदारीमा लिफ्ट तथा डिप बोरिङमार्फत खानेपानी सेवा पुर्याइने छ। गुणस्तरीय खानेपानीको सुनिश्चितताका लागि पानी परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना गरिने छ।

४२. स्थानीय तहमा समावेशी र जलवायु उत्थानशील खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना (वास प्लान) लाई निरन्तरता दिइने छ।

४३. सिँचाई क्षेत्रमा लिइएका लक्ष्य हासिल गर्न एकीकृत जलस्रोत कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदेश मफौला तथा साना सिँचाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। किसानद्वारा सञ्चालित सिँचाई सुदृढीकरण गरिने छ।

४४. सीमान्तकृत तथा न्यून आय भएका किसानलाई लक्षित गरी वैकल्पिक प्रविधिमा आधारित साना सोलार सिँचाई प्रणाली सञ्चालन गरिने छ।

४५. सिँचाई सुविधा नपुगेका कृषि भूमिमा सतत तथा भूमिगत सिँचाईको प्रवर्धन गरिने छ। सुब्बा राहत स्यालो टयुबवेल् कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ। सुब्बा राहत स्यालो टयुबवेल् कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ। सुब्बा राहत स्यालो टयुबवेल् कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ। सुब्बा राहत स्यालो टयुबवेल् कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।

४६. चुरे तथा अन्य सर्वेदनशील क्षेत्रमा एकीकृत जलाधार व्यवस्थापनमार्फत जलवायु उत्थानशील कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ। नदीबाट हुनसक्ने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न एकीकृत जलाधार व्यवस्थापनको अवधारणा अनुरूप नदी नियन्त्रण गरिने छ।

४७. प्रदेशभित्रका राजमार्ग संग जोडिएका सहमा स्थानीय

तहसंगको सहलगानीमा सोलार सडकबाट जडान गरी उज्यालो सहर कार्यक्रमको थालनी गरिने छ। स्थानीय तहसंगको सहकार्यमा विद्युत खपत बढी हुने सामुदायिक विद्यालय लक्षित "सामुदायिक विद्यालय रूफटप सोलार कार्यक्रम" सञ्चालन गरिने छ। सरकारी, निजी तथा वित्तीय क्षेत्रको सहकार्यमा रूफटप सोलार कार्यक्रम तथा युटिलिटी स्केल सोलार पिभी प्लान्ट (एक मेगावाट वा सोभन्दा माथि) को प्रवर्धन गरिने छ।

४८. स्थानीय तहसंगको साफेदारीमा कोशी प्रदेशका प्रमुख घाट (चतरा, मुक्तिघाट-इटहरी, सिंधिया घाट-विराटनगर र काँकरभिट्टा) मा उपयुक्त पूर्वाधारसहितको शवदाह गृह निर्माण गरिने छ।

४९. लिफ्टिङ खानेपानी तथा सिँचाई आयोजनामा सौर्य प्रणाली जडान सहितको हाइड्रिड प्रणालीमार्फत सुदृढीकरण गरिने छ।

५०. विद्युतमा सबै नानारिकको पहुँच पुर्याउन दुर्गम तथा संरक्षित क्षेत्रमा साना जलविद्युत निर्माण र प्रशारण लाईन विस्तार गर्न संघीय र स्थानीय सरकारसँग सहकार्य गरिने छ।

५१. सार्वजनिक, निजी र सरोकारवालाको लगानी साफेदारीमा पच्चीस मेगावाट सम्मका साना तथा मझौला जलविद्युत र सौर्य विद्युत परियोजना सञ्चालन गर्न नीतिगत तथा कानुनी व्यवस्था मिलाइने छ।

माननीय सदस्य, ५२. स्वदेशी काठको उत्पादन, उपभोग, बजारीकरण, वन उद्यम प्रवर्धन गरी रोजगारी अभिवृद्धि गरिने छ। प्रदेशभित्रका पूर्वाधार निर्माणमा स्वदेशी काठको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइने छ।

५३. उच्च महत्त्वका जडीवुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावारको उत्पादन प्रशोधन, बजारीकरण तथा निर्यात प्रवर्धनमा जोड दिइने छ। चुनो, ऐंसेलु र लालीगुराँस लगायतका वनजन्य फलफूल वा वन पैदावारको संकलन गरी सञ्चालन हुने प्रशोधन उद्योगलाई फलफूल वा जडीवुटी उपयोग समन्वयमा नीतिगत र कानुनी व्यवस्था मिलाइने छ।

५४. मानव बन्धजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणका लागि रणनीतिक योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिने छ। हाब्रे (रेडपाण्डा) को संरक्षण एवम् प्रजनन केन्द्र विकास गरिने छ। बन्धजन्तु उद्धार केन्द्र, रामयुनी खुला चिडियाखाना र जैविक विविधता पार्कको स्थापनामार्फत बन्धजन्तुमा आधारित पर्यापटन प्रवर्धन गरिने छ।

५५. खाली, पती तथा बाँभो जर्मिन, नदी उकास क्षेत्र, सडक किनारा तथा निजी जग्गामा स्थानीय तह र सरोकारवालाको सहभागितामा बाँस, तेजपत्ता, अल्लो, रवर, लाहा, अग्रउड, अग्रिसो लगायतका विरूवाको सघन वृक्षारोपण गरिने छ। बन्धजन्तु बासस्थान सुधारको लागि वन बन्धजन्तु मैत्री बाँकी ४ पैजमा...

हसोउल्लासका साथ तकर इड सतपन्ना

विराटनगर। नेपाल सरकारले बकर इदको सार्वजनिक विदा दिएपछि मुस्लिम समुदायले हसोउल्लासका साथ बकर इद सम्पन्न गरेका छन्। इदुल फित्र अर्थात् रमजान पर्वको ७० औँ दिनमा मनाउने धार्मिक विधी रहेको छ। मुस्लिम धर्म मान्ने मुस्लिम समुदायका मानिसहरूले विहानै पानीको मुहान नदी, ताल, कुण्ड, दयबेल, धारा लगायतमा स्नान गरी चोखो भई नजिकैको मस्जिद वा इदगाहामा सामुहिक भेला भई नमाज पढ्ने प्रचलन रहेको छ। मुस्लिम धर्म मान्ने मुस्लिम समुदायका मानिसहरूले विहानै पानीको मुहान नदी, ताल, कुण्ड, दयबेल, धारा लगायतमा स्नान गरी चोखो भई नजिकैको मस्जिद वा इदगाहामा सामुहिक भेला भई नमाज पढ्ने प्रचलन रहेको छ। नमाज पढिसकेपछि एकापस मा शुभकामना आदानप्रदान गर्ने समेत प्रचलन रहेको छ।

बकर इदको अवसरमा विराट नगरको मुख्य बजार गुरीमा रहेको महसुजतमा भीड लाग्नुका साथै आसपास लगायत देश भरमा रहेको मस्जिद र इजगाहामा भिड लाग्छ। हिजरी संवत् अनुसार १४३९ वर्ष पहिले अल्लाहको आदेशमा इब्राहिमले आफ्ना छोरा इस्माएल अलेह सलामलाई वलिदान गर्न तयार भएको सम्मनामा यो पर्व मनाउन थालिएको मुस्लिम मुस्लिम समुदायका मोलानाहरू बताउँछन्।

मुस्लिम धर्म गुरु (मौलाना) रहमत अलीले ऐतिहासिक बकर इद पर्वको आधार बनेका इब्राहिमको वंशमा सन् ५५९ मा मक्कामा मोहम्मद सलल्ला जन्मिई निरन्तरता दिइएको जसले यो पर्व एवं धर्मलाई पुस्तालाई गर्न महत्त्वपूर्ण योगदान गर्दै हदिस नामक धर्मग्रन्थको रचना गरेको उनले उल्लेख छ।

"जुन ग्रन्थलाई हाल मुस्लिम धार्मिक विद्यालय ९मदरसा० मा समेत अध्ययन अध्यापन गराइन्छ, मक्कामा जन्मिनुभएका सलल्ला ५२ वर्षको उमेरपछि मदिनामा सरेको इतिहास छ। त्यही सम्मनामा हाल पनि साउदी अरबमा पर्ने यी दुवै तीर्थस्थलमा तूलो मेला लाग्ने गरेको छ", मौलाना अलीले भने।

पर्वका अवसरमा मक्का मदिना जानु शुभ मानिएअनुसार त्यहाँ जान गृह मन्त्रालयले आतेजाते विमान टिकटको व्यवस्था गरी हजयात्रा गराउने गरेको छ। मक्कामदिना जान नपाउने हजयात्रीले समेत घरघरमै बकर इद मनाउँछन्। यो पर्वको मुख्य उद्देश्य नै हजयात्रा हो। यस पर्वमा अल्लाहलाई खुसी पार्न मुस्लिम धर्माले जाज्य मानेका जनावरलाई कुर्बानी (बलि) दिन्छन्।

धार्मिक मान्यताअनुसार अल्लाहका पत्नी ९दू० इब्राहिम अलि सलामले ९० वर्षको उमेरमा पत्नी हाजराबाट प्राप्त गरेको सन्तान छोरा इस्माइल लाई कुर्बानी गर्नुभन्ने आदेश प्राप्त भयो। जसलाई पालना गर्दा अल्लाह प्रशान भएर इस्माइलको कुर्बानी नभएर स्वर्ग ९जन्नत० मा पालिएका दुम्बाको कुर्बानी भएको धार्मिक मान्यता छ। यसैकारण कुर्बानी गर्ने प्रचलनलाई कायम राखेको मुस्लिम धर्मावलम्बीको भनाइ छ।

निसन्तान इब्राहिमले सन्तान प्राप्तिका लागि अल्लाहसँग मनन्तत मागेका बताइन्छ। अल्लाहले सन्तान सुख दिए कुर्बानी गर्नु भन्ने इब्राहिमको पतिवद्धताअनुरूप अल्लाहले निजको परीक्षणस्वरूप सपनामा कुर्बानी गर्नुपर्ने भनेका मुस्लिम धर्मावलम्बीको विश्वास छ। उनले धेरै जनावर कुर्बानी गर्दा पनि अल्लाह खुसी नभएपछि अन्तिममा आफ्ना सबैभन्दा प्यारा सन्तानलाई नै कुर्बानी गरी अल्लाहलाई राजी गर्ने चाहेका किंवदन्ती छ। यस घडीमा उनको परीक्षण सफल सावित भएपछि कुर्बानी गर्ने स्थानमा मानिसको होइन त्यही जन्तुमा पालिएर आएका दुम्बाको कुर्बानो भएको बताइन्छ।

परम्पराअनुसार कुर्बानीको मासु तीन भागमा बाँडी वितरण गरिन्छ। एक भाग गरिव एवं विपन्न परिवारलाई, अर्को एक भाग आफ्ना इष्टमित्रलाई र तेस्रो भाग आफैले खानुपर्ने मुस्लिम धार्मिक मान्यता छ। यसैअनुसार आज पहिलो दिनको बकर इद मनाइँदै छ। मुस्लिम धर्मावलम्बीले शनिवारसम्म तीन दिन यो पर्व मनाउने जनाइएको छ। तीने तूलो मेला लाग्ने गरेको छ", मौलाना अलीले भने।

कोशी प्रदेश...

फलफूलको प्राथमिकता दिइने छ । क्षेत्रभित्र विरूवारोपणलाई बन्द पढावार् तथा बन्धनजुको चोरी निकासी, चरिचरन, बन्द अतिक्रमण तथा बन्द डडेलो नियन्त्रण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

५७. प्रदेश भित्रको राष्ट्रिय वन, सामुदायिक वन तथा सिमसार क्षेत्रमा पर्यापट्टन, हरित उद्यान स्थापना तथा सञ्चालन गरी स्थानीय रोजगारी तथा प्रदेशको आयमा वृद्धि गरिने छ । बन्द पैदावारमा आधारित उद्योग स्थापना तथा सञ्चालन प्रक्रियालाई थप सरलीकृत गरिने छ ।

५८. प्राज्ञिक निकायको संलग्नतामा बन्द, बन्दरूपित, बन्धनजु, जैविक विविधता तथा बन्धनजुका आवातजावत मार्गको सम्बन्धमा अध्ययन अनुसन्धानबाट प्राप्त नतिजालाई कार्यान्वयनमा लयिने छ ।

५९. पर्यटनलाई आर्थिक विकासको मेरुदण्डको रूपमा स्थापित गर्न कोशी प्रदेश एकीकृत पर्यटन विकास गुरुयोगत तर्जुमा गरिने छ । विक्रम सम्बत् २०८२ साल श्रावणदेखि २०८५ साल असारसम्मलाई "कोशी प्रदेश भ्रमण वर्ष" मनाउन आन्तरिक, अन्तरप्रदेश तथा विदेशी पर्यटक लाई तथैव गतिविधि अभिवृद्धि गरिने छ ।

६०. गैर आवासीय नेपालीलाई आफ्नो मातृभूमि तथा विदेशमा रहेका नेपाली मूलका समुदायलाई आफ्नो पितृभूमि नेपालको प्राकृतिक सौन्दर्य, मौलिक संस्कृति र भूगोलसँग परिचित गराई अपनत्व बढाउन "नेपाली मन, आत्मिय पन" अभियानलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

६१. कोशी प्रदेशका सम्भाव्य "हिलस्टेशन" को पहिचान र विकास गरिने छ । निजी क्षेत्रको साझेदारीमा प्रकृतिमैत्री "आरोग्य रिट्रिट", "साधना ग्राम", "बेलनेस हव" तथा हिमाली क्षेत्रमा ध्यान केन्द्र निर्माणलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

६२. प्रदेशभित्रका पशु चर्यटन गन्तव्य, निर्माणधीन पदमार्ग एवम् होमस्टेमा स्थानीय उत्पादनको उपभोग वृद्धि गरी आयाजर्जन तथा रोजगारी सिर्जना हुने व्यवस्था मिलाइने छ ।

६३. साहसिक पर्यटनलाई दिगो र सुरक्षित बनाउन अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सिप परीक्षण र प्रमाणीकरणको व्यवस्था गरिने छ । छ हजार मिटरभन्दा कम उचाइका हिमाल आरोहणको अनुमति र व्यवस्थापनको कार्य प्रदेश सरकार मातहत ल्याउन समन्वय गरिने छ ।

६४. पर्यटकीय केन्द्रका रूपमा रहेका अर्जुनधारा, दूधकुण्ड, किच्चकवध, लारुम्बा, विराट दरवार क्षेत्र लगायत ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र तथा वर्जुताल, धोजे डाँडा, मुन्धुम ट्रेलगावतका पदमार्ग, पताले, चिवा भञ्ज्याङ, तिम्बुड पोखरी, बोराबोध, कन्याम, श्रीअन्तु र सन्दकपुर लगायतका प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षणलाई निरन्तरता दिइने छ ।

६५. "धार्मिक परिषद" विकास गर्न चारधाम सर्किट (वराहक्षेत्र-पिण्डे श्वरी-दन्तकाली-विष्णुपादुका-रामधुनी), शिव सर्किट

(जोगिह-रौतमाई-वराहपोखरी-हलेसी महादेव), महाभारत सर्किटजस्ता धार्मिक, सांस्कृतिक र पर्यटकीय क्षेत्रको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ । प्राचीन हरिद्वारको रूपमा परिचित चतरा-वराहक्षेत्रको विकास तथा विस्तार गरी व्यवस्थित कुम्भक्षेत्र निर्माण गरिने छ ।

६६. विराटनगर विमानस्थल लाई क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको रूपमा विकास गर्न संघीय सरकारसँग समन्वय गरिने छ । कोशी प्रदेशबाट पशुको प्रदेशको पोखरा र लुम्बिनी प्रदेशको भैरहवावीच अन्तरप्रदेश हवाई उडान सुचारु गर्न संघीय सरकार र निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिने छ । कोशी प्रदेशभित्रको आन्तरिक उडान तथा पर्वतीय उडान सञ्चालनका लागि प्रोत्साहन गरिने छ ।

माननीय सदस्य ६७. स्रोतको दिगो व्यवस्थापन गर्न आन्तरिक राजश्वको दायरा विस्तार गरिने छ । राजश्व चुहावट नियन्त्रणका लागि प्रशासनिक सुधार र प्रविधिको प्रयोग गरिने छ ।

६८. सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरी चालु खर्चलाई मितव्ययी र पारदर्शी बनाइने छ । पूर्वीगत खर्चलाई उपलब्धमुलक बनाउन बजेट तर्जुमा तथा वार्षिक योजना प्रस्ताव तथा छनौटसम्बन्धी कानुनी व्यवस्थामा सुधार गरी वित्तीय सुशासन कायम गरिने छ ।

६९. मध्यमकालिन खर्च संरचनाको सुदृढीकरण गरी वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न विद्युतीय प्रणाली प्रयोगमा ल्याइने छ ।

७०. आयको प्रकृति र बहुवर्षीय एवम् पतिवद्ध दायित्वको विश्लेषणका आधारमा मात्र बहुवर्षीय श्रेत सहमति प्रदान गरिने छ । स-साना आयोजनामा बजेट विनियोजन गर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरी बहुवर्षीय तथा रूपान्तरणकारी आयोजनालाई प्राथमिकता दिइने छ ।

७१. बहुवर्षीय, क्रमागत तथा वार्षिक आयोजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकनलाई जोड दिइने छ । रूण तथा सम्पन्न हुन बाँकी रहेका आयोजनालाई प्राथमिकताका आधारमा स्रोत व्यवस्थापन गरिने छ । सञ्चालनमा रहेका आयोजना तथा कार्यक्रमको उपलब्धि समीक्षा गरी निरन्तरता दिने वा हटाउने सम्बन्धमा मापदण्ड तयार गरिने छ ।

७२. बन्द क्षेत्र, खोला तथा नदी किनारबाट उखनन हुने दुइडा, पिठ्टी, बालुवा तथा दहतर बहतरको उखनन, सङ्कलन, पशोधन, भण्डारण र विक्री वितरणलाई नियमन र व्यवस्थापन गर्न कानुनी व्यवस्था मिलाइने छ ।

७३. घरेलु, साना तथा मझौला उद्यम व्यवसायको प्रवर्धनका लागि उद्यमशीलता विकास, बजार विस्तार, नवप्रवर्तन योजना र बैकिङ कर्जामा आधारित कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।

७४. प्रदेशको आर्थिक, सामाजिक तथा पूर्वाधार विकास

र सुशासन प्रवर्धनका लागि विकास साझेदारसँग सहकार्य एवम् साझेदारी गरिने छ ।

७५. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तथा आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउने वेरूजु नहुने गरी कार्यसम्पादन गर्न कार्य संस्कृतिको विकास गरिने छ ।

७६. प्रदेशको सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापनको स्थिति यकिन गर्न सार्वजनिक खर्च तथा वित्तीय उत्तरदायित्व लेखाजोखा गरिने छ । लेखिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा गरी कार्यन्वयन गरिने छ ।

माननीय सदस्य ७७. शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत साझेदार संस्था तथा स्थानीय तहको सहकार्यमा हिमाली र पहाडी जिल्लाका सामुदायिक विद्यालयको भवन, छात्रवास, शौचालय, कम्प्युटर तथा विज्ञान प्रयोगशाला लगायतका पूर्वाधार निर्माण एवम् सिप तथा रोजगार सहितको शैक्षिक सुधारका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

७८. विद्यार्थीको शिक्षण सिर्काईमा सुधार ल्याउन पवित्रमैत्री, बालमैत्री तथा वातावरणमैत्री कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । सघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको साझेदारीमा अनिवार्य तथा निशुल्क आधारभुत शिक्षा सुनिश्चित गरिने छ ।

७९. प्राविधिक धारका विद्यालय सञ्चालन गर्न प्राथमिकताका आधारमा विशेष कार्यक्रम एवम् अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । प्राविधिक शिक्षामा विद्यार्थी तथा युवाको आकर्षण गर्न एवम् शिक्षालाई सिपमुलक र रोजगारमुलक बनाउन प्रयोगात्मक अभ्यासमा आधारित "पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिइने छ । शिक्षा तथा सिपमुलक तालिमका माध्यमबाट सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरिने छ ।

८०. सामुदायिक विद्यालय का शिक्षकको क्षमता विकास गरी गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्न शिक्षा तालिम केन्द्रको संस्थागत सुधार गरिने छ । उच्च शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि, आधुनिक प्रविधिमा आधारित शिक्षण-सिर्काई क्रियाकलाप विकास गर्न डिजिटल पूर्वाधार विस्तार गरिने छ ।

८१. श्रम बजारको आवश्यकता र माग बमोजिम दक्ष एवम् सिपयुक्त जनशक्ति तयार गर्न तथा असल श्रम संस्कृतिको विकासमा गर्न स्वदेशमै रोजगारी सिर्जना गर्न युवालाई औद्योगिक प्रशिक्षार्थी तालिम, कार्यस्थल तालिम लगायतका सिप तथा रोजगार मूलक तालिम सञ्चालन गरिने छ ।

८२. वैदेशिक रोजगारमा जान चाहाने युवालाई लक्षित गरी सिपमुलक तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिको पूँजी, ज्ञान, सिप र क्षमताको उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

८३. किशोरीको सर्वाङ्गीण विकासका लागि "किशोरी सशक्तीकरण तथा आत्मरक्षा" अभियानलाई स्थानीय तहमा

विस्तार गरिने छ । साक्षरता दर न्यून भएका सीमान्तकृत समुदायका छोरीको शिक्षामा पहुँच बढाउँदै आर्थिक, सामाजिक र शैक्षिक विकासका लागि "सक्षम छोरी" कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

८४. अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार र सम्मानका लागि "अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम" एवम् बहिरा तथा स्वर-बोलाईसम्बन्धी अपाङ्गता भएका व्यक्तिको लागि साङ्केतिक भाषा र प्रविधिको विस्तार गरिने छ ।

८६. बौद्धिक अपाङ्गता एवम् अंतिम भएका बालबालिकाका लागि सरोकारवाला निकाय सँगको सहकार्यमा आवश्यक सेवासहितको श्रोत कक्षा विस्तार गरिने छ ।

८७. लैङ्गिक हिंसा र मानव बेचबिखनविरुद्ध "शून्य सहन शीलता"को नीति अवलम्बन गर्दै पीडितको उद्धार र पुनर्स्थापनाको व्यवस्था मिलाइने छ । सडक बालबालिका र सहयोगीपक्षी सडक मानवमुक्त प्रदेशको अभियानलाई निरन्तरता दिइने छ ।

८८. मनमोहन प्राविधिक विश्वविद्यालयको भौतिक तथा शैक्षिक गुणस्तर सुधार गरी वैज्ञानिक अध्ययन, अनुसन्धान तथा आविष्कार केन्द्रका रूपमा विकास गरिने छ । देशभित्र रहेका विश्वविद्यालय एवम् प्राज्ञिक संस्थासँगको सहकार्यमा अध्ययन र अनुसन्धान कार्य अघि बढाइने छ । धनकुटामा चिकित्साशास्त्र विद्याको शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ ।

८९. प्रदेशस्तरीय खेलकूद प्रतियोगिता, राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड र राष्ट्रियस्तरका खेलकूद प्रतियोगितालाई प्राथमिकतामा राखिनेछ । राष्ट्रियस्तरका खेलकूद प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न सकिने प्रादेशिक खेल पूर्वाधार विकास गरिने छ । राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा पदक प्राप्त गर्ने प्रदेशका खेलाडीलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

९०. खेलकूद क्षेत्रको विकासका लागि खेलकूद एकेडेमी स्थापना एवम् खेल मैदान लगायतका पूर्वाधार विकासमा सहकार्य गरिने छ । विराटनगर महानगरपालिका, वैजनाथपुरमा प्रदेश खेलकूद ग्रामको विकास गरिने छ । सो स्थानमा गिरिजाप्रसाद कोइराला क्रिकेट रङ्गशालालाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको क्रिकेट रङ्गशालाको रूपमा निर्माण गर्न समन्वय गरिने छ । पुस्तकालय, संग्रहालय, नाट्यशालाको सुदृढीकरण, संरक्षण र संवर्धन कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।

९३. वृहतर बराहक्षेत्र, पाथीभरा, हलेसी महादेवस्थान, वृहत् विराट विकास क्षेत्र लगायतका धार्मिक, सांस्कृतिक, पुरातात्विक र ऐतिहासिक स्थलको विकास, संरक्षण एवम् संवर्धन गरी धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा विकास गरिने छ । ९४. भाषा, लिपी, साहित्य, बाँकी ५ पेजमा...

महाअभियान शुभारम्भ

विराटनगर । जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले लागू औषध विरुद्धको महाअभियान २०८३ कार्यक्रमको शुभारम्भ गरेको छ ।

जेठ १० गते विहान लागू औषध विरुद्धको महाअभियानमा लागू औषध नियन्त्रण केवल प्रहरीको मात्रै दायित्व नभई परिवार, विद्यालय, स्थानीय तह, सञ्चारमाध्यम तथा सम्पूर्ण समुदायको साझा जिम्मेवारी भएको बताउँदै सबै पक्षको सहकार्यबाट मात्रै स्वस्थ, सुरक्षित र समुन्नत समाज निर्माण सम्भव हुने बताउनु भयो ।

कार्यक्रममा कोशी प्रदेश सरकारका माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री इन्द्र मणि पराजुली, प्रतिनिधि सभाका माननीय सांसद आशा काले रिबन काटी शुभारम्भ गरेकी थिइन । प्रभातफेरी जलजला चोक, गोल्डमोड हुँदै रंगशालामा पुगी पहिलो चरणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यक्रम देखेर गोल्डमोड हुँदै रंगशालामा पुगी पहिलो चरणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यक्रम देखेर गोल्डमोड हुँदै रंगशालामा पुगी पहिलो चरणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यक्रम देखेर गोल्डमोड हुँदै रंगशालामा पुगी पहिलो चरणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।

कार्यक्रममा अन्धकारबाट उज्यालोतर्फ शीपकमा नाटक सहित लागू औषध विरुद्ध सचेतनामुलक सांगीतिक प्रस्तुतिहरू का साथै पूर्व लागू औषध प्रयोगकर्ता कपिलदेव आचार्यको अनुभव सहितको वृत्तचित्र प्रस्तुत गरी लागू औषध विरुद्ध सचेत आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सक्रिय सहभागिता जनाई लागू औषध मुक्त समाज निर्माण गर्न आह्वान गरिएको थियो ।

कार्यक्रमलाई सम्बोधनको क्रममा प्रमुख अतिथि माननीय मुख्यमन्त्री हिकमत कुमार कार्कीले लागू औषध दुर्व्यसन समाजका लागि गम्भिर समस्या बन्दै गएको उल्लेख गर्दै यसको नियन्त्रणका लागि सरकार, सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, अभिभावक तथा युवाहरूको सामुहिक प्रयास आवश्यक रहेको बताए । उहाँले जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङद्वारा सञ्चालित लागू औषध विरुद्धको महाअभियानले समाजमा सकारात्मक संदेश तथा चेतना फैल्याई युवापुस्तालाई कुलतबाट जोगाउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास व्यक्त गर्दै यस्तो अभियानमा प्रदेश सरकारको निरन्तर साथ, सहयोग र प्रतिबद्धता रहने विश्वास व्यक्त गरेका थिए ।

कार्यक्रमलाई सम्बोधनको क्रममा नेपाल प्रहरी संगठन प्रमुख स्थित नगरपालिकाका प्रमुखहरू, प्रहरी महानिरीक्षक दान बहादुर कार्कीले सुरक्षित समाज र उज्ज्वल भविष्यको निम्ति जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जिल्लालाई लागू औषधमुक्त समाज बनाउन सबैको सहकार्यका साथ पुर्वको विराटनगरबाट सुरुवात गरेको महाअभियान लागू औषध विरुद्ध सक्रिय हुँदै देशव्यापीरूपमा अघि बढ्न सफल हुने बताउनु भयो ।

बहाले समाजलाई अन्धकार तर्फ धकेल्दै आएको लागू औषधको जालोलाई तोड्न शुभारम्भ गरिएको अभियानले नेपाली समाजका उर्जावान युवाहरूलाई सक्रियताका साथ अभियानमा लागी परेको देख पाइने अपेक्षा राख्नु भयो । क्षणिक रमाइलोकोलागी लागू औषधको कुलतमा फसेका युवाहरूलाई यस्ता प्रेरणाका अभियानहरूको शुरुवातले अनिवार्य उत्प्रेरणा मिल्ने बताउनु भयो । उहाँले लागू औषध नियन्त्रण केवल प्रहरीको मात्रै दायित्व नभई परिवार, विद्यालय, स्थानीय तह, सञ्चारमाध्यम तथा सम्पूर्ण समुदायको साझा जिम्मेवारी भएको बताउँदै सबै पक्षको सहकार्यबाट मात्रै स्वस्थ, सुरक्षित र समुन्नत समाज निर्माण सम्भव हुने बताउनु भयो ।

कार्यक्रममा कोशी प्रदेश सरकारका माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री इन्द्र मणि पराजुली, प्रतिनिधि सभाका माननीय सांसद आशा काले रिबन काटी शुभारम्भ गरेकी थिइन । प्रभातफेरी जलजला चोक, गोल्डमोड हुँदै रंगशालामा पुगी पहिलो चरणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यक्रम देखेर गोल्डमोड हुँदै रंगशालामा पुगी पहिलो चरणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यक्रम देखेर गोल्डमोड हुँदै रंगशालामा पुगी पहिलो चरणको कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।

कार्यक्रममा कोशी प्रदेश प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायब महानिरीक्षक विनोद घिमिरेले लागू औषध विरुद्ध सचेतना मुलक कार्यक्रमको साथ अगाडि बढ्नु पर्ने बताउँदै प्रमुख अतिथि लगायत उपस्थित सबैमा धन्यवाद ज्ञापन सहितको मन्तव्य राख्नु भएको थियो । जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङका प्रमुख प्रहरी उपरिक्षक किरण कटवालले महाअभियानको औचित्य, उद्देश्य तथा मोरङ जिल्लामा लागू औषध दुर्व्यसनको वर्तमान अवस्था र चुनौतीबारेमा प्रस्तुतीकरण गर्नु भएको थियो ।

कोशी अस्पतालकी डाक्टर अर्जिता पौडेलले लागू औषध दुर्व्यसनका कारण मानव स्वास्थ्यमा पर्ने असरको बारेमा सचेतना प्रदान गर्नु भएको थियो । कार्यक्रमको अन्त्यमा प्रमुख अतिथि, विशिष्ट अतिथि, विशेष अतिथि लगायत अन्य महानुभावहरूले लागू औषध नियन्त्रणकालागी तयार गरीएको ९ बुँदे प्रतिबद्धता पत्रमा हस्ताक्षर गरी अभियानमा ऐक्यबद्धता जनाउनु भएको थियो ।

कार्यक्रममा जिल्ला समन्वय समिति मोरङका प्रमुख अञ्चल प्रहरी कोशी प्रदेश सरकारका प्रमुख सचिव राजेन्द्र प्रसाद पौडेल, मोरङ जिल्ला स्थित नगरपालिकाका प्रमुखहरू, गाउँपालिकाका प्रमुखहरू, पूर्वी पृतना हेड क्वार्टर इटहरीका उपप्रती, उच्च भविष्यको निम्ति जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जिल्लालाई लागू औषधमुक्त समाज बनाउन सबैको सहकार्यका साथ पुर्वको विराटनगरबाट सुरुवात गरेको महाअभियान लागू औषध विरुद्ध सक्रिय हुँदै देशव्यापीरूपमा अघि बढ्न सफल हुने बताउनु भयो ।

बहाले समाजलाई अन्धकार तर्फ धकेल्दै आएको लागू औषधको जालोलाई तोड्न शुभारम्भ गरिएको अभियानले नेपाली समाजका उर्जावान युवाहरूलाई सक्रियताका साथ अभियानमा लागी परेको देख पाइने अपेक्षा राख्नु भयो । क्षणिक रमाइलोकोलागी लागू औषधको कुलतमा फसेका युवाहरूलाई यस्ता प्रेरणाका अभियानहरूको शुरुवातले अनिवार्य उत्प्रेरणा मिल्ने बताउनु भयो । उहाँले लागू औषध नियन्त्रण केवल प्रहरीको मात्रै दायित्व नभई परिवार, विद्यालय, स्थानीय तह, सञ्चारमाध्यम तथा सम्पूर्ण समुदायको साझा जिम्मेवारी भएको बताउँदै सबै पक्षको सहकार्यबाट मात्रै स्वस्थ, सुरक्षित र समुन्नत समाज निर्माण सम्भव हुने बताउनु भयो ।

कार्यक्रममा कोशी प्रदेश प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायब महानिरीक्षक विनोद घिमिरेले लागू औषध विरुद्ध सचेतना मुलक कार्यक्रमको साथ अगाडि बढ्नु पर्ने बताउँदै प्रमुख अतिथि लगायत उपस्थित सबैमा धन्यवाद ज्ञापन सहितको मन्तव्य राख्नु भएको थियो । जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङका प्रमुख प्रहरी उपरिक्षक किरण कटवालले महाअभियानको औचित्य, उद्देश्य तथा मोरङ जिल्लामा लागू औषध दुर्व्यसनको वर्तमान अवस्था र चुनौतीबारेमा प्रस्तुतीकरण गर्नु भएको थियो ।

कोशी अस्पतालकी डाक्टर अर्जिता पौडेलले लागू औषध दुर्व्यसनका कारण मानव स्वास्थ्यमा पर्ने असरको बारेमा सचेतना प्रदान गर्नु भएको थियो । कार्यक्रमको अन्त्यमा प्रमुख अतिथि, विशिष्ट अतिथि लगायत अन्य महानुभावहरूले लागू औषध नियन्त्रणकालागी तयार गरीएको ९ बुँदे प्रतिबद्धता पत्रमा हस्ताक्षर गरी अभियानमा ऐक्यबद्धता जनाउनु भएको थियो ।

कोशी प्रदेश...

कला, ललितकला र सङ्गीत क्षेत्रका श्रष्टाको सम्मान तथा विभिन्न समुदायको मौलिक एवम् रैथाने ज्ञान, सिप, प्रतिधि, संस्कृति, उत्पादन र परम्पराको अध्ययन, अनुसन्धान, संरक्षण, संवर्धन र प्रवर्धन गरिने छ।

९५. परम्परागत रूपमा रहेका धर्म, संस्कृति, जात्रा पर्व, मेलाको संरक्षण, संवर्धन र प्रवर्धन गरिने छ। आदिवासी जनजाति लगायत समुदायको सांस्कृतिक आस्थाका भूमिको अभिलेखीकरण, संरक्षण र संवर्धन गरिने छ।

९६. भाषा आयोगबाट सिफारिस भएका मैथिली र हिन्दू भाषाका साथै सिफारिस भई आएका प्रदेश भित्रका भाषालाई सरकारी कामकाजको भाषा बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।

९७. कोशी प्रदेश सम्बद्ध राष्ट्रिय विभूति, राष्ट्रिय तथा प्रधानमन्त्री हुनु भएका व्यक्तित्वको सम्मानस्वरूप परिवारसंगको सहकार्यमा जन्मस्थल वा निवासलाई संग्रहलयको रूपमा विकास गरिने छ। राष्ट्रिय विभूति महागुरु फाल्गुनन्द र किराँत धर्मगुरु आत्मनन्द लिङ्गेनको जन्म तथा तपस्यास्थलको संरक्षण तथा संवर्धन गरिने छ।

९८. चलचित्र निर्माण, चलचित्र छायाङ्कन स्थल, फिल्म स्टुडियो, सिनेमा हल सञ्चालन, प्रदर्शन अनुमति र नियमनसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था गरिने छ। कोशी प्रदेशमा छायाङ्कन र निर्माण हुने चलचित्रलाई प्रोत्साहन गरिने छ।

माननीय सदस्य

९९. प्रदेश सरकार मातहतका अस्पताललाई न्यूनतम पचास शैयामा स्तरोन्नती गरी विशेषज्ञ सेवा विस्तार गरिने छ। प्रदेशका रणनीतिक स्थानमा रहेका अस्पताललाई नमूना अस्पतालको रूपमा विकास गरिने छ। शैलजा आचार्य कोशी प्रादेशिक अस्पताल तथा हृदय केन्द्रको लागि जग्गा प्राप्त तथा पूर्वाधार विकास गरी आर्कामिक, हेमोडायलिसिस र प्रसूति सेवा विस्तार गरिने छ।

१००. अस्थानीय तहका आधारभूत अस्पतालबाट गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्न प्राविधिक सहयोग एवम् विज्ञ सहितको टोलीबाट सेवा सहजीकरण गरिनेछ। विशेषज्ञ सेवाको पहुँचलाई प्रोत्साहन प्रणालीमा आबद्ध गरिने छ।

१०१. प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रको संस्थागत क्षमता विकास गरी स्वास्थ्य आपतकालीन एवम् महामारी व्यवस्थापन, अस्पताल पूर्व सेवा र एम्बुलेन्स सेवालाई सुदृढ बनाउँदै प्रादेशिक प्रेषण केन्द्रलाई विस्तार गरिने छ।

१०२. "मेरो स्वास्थ्य मेरो जिम्मेवारी" अभियानलाई निरन्तरता दिँदै नसर्ग रोगको रोकथामका लागि सचेतना, रिकनिङ, जोखिम मूल्याङ्कन, उपचार र निगरानी पढ्नलाई समुदायस्तरसम्म विस्तार गरिने छ। विद्यालयदेखि समुदायसम्म जनस्वास्थ्य सेवा प्रवर्धनका लागि विद्यालय नर्सिङ्ग सेवा कार्यक्रमलाई

निरन्तरता दिइने छ।

१०३. मानसिक रोग, लागुपदार्थ दुर्व्यसनी तथा आत्महत्या रोकथाम एवम् उपचारका लागि निजी तथा सरकारी स्वास्थ्य संस्थासंगको समन्वय र साभेदारीमा टेलिमेडिसिन सहितको सेवा प्रदान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।

१०४. दिगो विकास लक्ष्यमा निर्दिष्ट सरुवा रोग नियन्त्रण सम्बन्धी उपलब्ध हासिल गर्न सचेतना रोग पहिचान र व्यवस्थापनलाई सुदृढ गरिने छ।

१०५. स्थानीय तहसंगको सहकार्यमा उच्च मातृ तथा नवशिशु मृत्युदर कम गर्न रणनीतिक स्थानमा रहेका बर्थिङ सेन्टरको बस्तुनिष्ठ व्यवस्थापन एवम् एकीकरण गरी प्रभावकारी सेवा प्रवाह गरिने छ।

१०६. प्रजनन स्वास्थ्य रूग्णता प्राथमिक परीक्षण र उपचार सेवाको पहुँच विस्तार गरिने छ। समुदायमा स्वास्थ्य सचेतना प्रवर्धन गर्न महिला सामुदायिक स्वास्थ्य सेवयविका को भूमिकालाई प्रभावकारी बनाइने छ।

१०७. नवशिशुको सघन उपचार सेवाका लागि अस्पतालमा एस.एन.सि.यु. तथा एन.आइ.सि.यु. सेवा सुदृढ तथा विस्तार गरिने छ। बालबालिकाको समग्र स्वास्थ्य, खोप र पोषण सम्बन्धी सेवालाई सुदृढ गरिने छ।

१०८. ज्येष्ठ नागरिकको शारीरिक तथा मानसिक स्वास्थ्य व्यवस्थापन गरी सहज जीवनयापनका लागि "स्वस्थ बुढ्यौली प्रवर्धन कार्यक्रम" सञ्चालन गरिने छ। रहेका प्रयोगशालाको क्षमता विकास गरिने छ। सरकारी एवम् निजी प्रयोगशालाको नियमन गरी गुणस्तर कायम गरिने छ।

११०. मानव, वातावरण र पशु स्वास्थ्यलाई एकै कोणबाट सम्बोधन गर्न "वान हेल्थ एप्रोच" को अवधारणालाई कार्यान्वयन गरिने छ। प्रति जैविक प्रतिरोध नियन्त्रणका लागि एन्टिबायोटिक को विवेकपूर्ण प्रयोग गर्न सचेतना अभिवृद्धि गरिने छ।

१११. आयुर्वेद, होमियोप्याथी तथा अन्य वैकल्पिक चिकित्सा पद्धतिलाई थप सुदृढ र विस्तार गरिने छ। आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र एवम् प्रदेश आयुर्वेद अस्पतालको गुणस्तर सुधार गरिने छ। आयुर्वेदमा प्रयोग हुने स्थानीय औषधिजन्य जडीवुटी उत्पादन एवम् प्रवर्धन गरिने छ। विदुषी योगमाया हिमालयन आयुर्वेद विश्वविद्यालयसंगको सहकार्यमा प्रादेशिक आयुर्वेद अस्पतालको क्षमता विकास गरी शैक्षिक कार्य तथा सञ्चालन गर्न आवश्यक तयारी गरिने छ।

११२. नसर्ग रोग न्यूनीकरण का लागि "जीवन चक्र अवधारणा" मार्फत नागरिक आरोग्य कार्यक्रम, स्वस्थ

गर्भवस्था, ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य प्रवर्धन, स्तनपार्थी आमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ। बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबीच समन्वय तथा सहकार्य गरिने छ।

माननीय सदस्य
११३. उद्योग, कृषि र सहकारी क्षेत्रको विकास र नियमन कार्यालाई प्रभावकारी बनाउन नीतिगत, कानुनी तथा संरचनागत सुधार गरिने छ।

११४. गुणस्तरीय विउ विजनको प्रयोग बढाई खाद्यान्नको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी खाद्य र पोषण सुरक्षा सुनिश्चितता गरिने छ। विउ विजन, मल, विषादीको प्रयोग र दाना पदार्थको गुणस्तर नियमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइने छ।

११५. माटोको गुणस्तर सुधारका लागि परीक्षण सेवा विस्तार गरी स्थानीयस्तरमा प्राज्ञारिक मलको उत्पादन, प्रयोग, सिप र प्राविधि हस्तान्तरणको माध्यमबाट जैविक र विषादिमुक्त खेतीलाई प्रोत्साहन गरिने छ।

११६. वालीनाली तथा पशुपन्छी क्षेत्रमा उच्च उत्पादन दिने नविन प्राविधि र जनवायु परिवर्तन अनुकूलन प्राविधि हस्तान्तरण कार्यलाई सघन रूपमा सञ्चालन गरिने छ। उन्नत प्राविधियुक्त व्यावसायिक कृषि र कृषि यात्रिकरण प्रवर्धनका लागि कृषि कर्मालाई व्याज अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ।

११७. स्थानीय सभास्यता का आधारमा रैथानेवाली लगायतका कृषि तथा पशुपन्छीजन्य उपजको प्रशोधन, भण्डारण र बजार प्रवर्धन गर्ने कार्यमा स्थानीय तहसंग सहकार्य गरिने छ। खाद्य सुरक्षा सुनिश्चितताका लागि अन्नबाली मकै, गहुँ, कोदो, जौ, फापरलगायत र तराई तथा भित्री मधेशका जिल्लामा धान उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिने छ।

११८. कृषिजन्य वस्तुको बजार माग र आपूर्तिको पूर्वायोजनाका आधारमा प्याज, लसुन, आलु, टमाटरजस्ता स्थानीय कृषि उपजको उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिने छ।

११९. चिया, कफी, अलैंची, अदुवा, दुध तथा दुधजन्य पदार्थ, छुपी, हरियो तरकारी, फलफूल, रूद्राध, बोंधिचिन्त लगायतका कृषिजन्य पदार्थको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्दै आन्तरिक बजार विस्तार तथा निर्यात प्रवर्धनमा प्रोत्साहन गरिने छ। केशर खेती लगायत जडीवुटी जन्य कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिने छ।

१२०. पशुपन्छीमा लाने महामारी रोग नियन्त्रण गर्न खोप र जैविक सुरक्षाका विधिहरूलाई निरन्तरता दिइने छ। महामारी नियन्त्रण गर्न दूत प्रतिकार्य टोली परिचालन गरिने छ। पशुलाई खोरेत बनाउने अभियानलाई प्रदेशव्यापी रूपमा विस्तार गरिने छ।

१२१. उन्नत नश्लका पशु विकास गर्न पशु नश्लसुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। उच्च उत्पादन क्षमता भएका पशुनश्ल उत्पादन गर्न निजी व्यावसायिक फर्मलाई स्रोत

केन्द्रको रूपमा विकास गरिने छ। १२२. माछा उत्पादन र उपभोगमा आत्मनिर्भरता कायम गर्न भापा, मोरङ र सुनसरीमा व्यावसायिक पोखरीमा आधारित उत्पादन, पहाडी क्षेत्रमा ट्राउट माछा प्रवर्धन र नदी तथा जलाशयमा केज फिस फार्मिङलाई प्रोत्साहन गरिने छ।

१२३. कृषि तथा पशुपालनमा आबद्ध साना किसान एवम् व्यावसायिक फर्ममा नियमित प्राविधिक विशेषज्ञ सेवा विस्तार गरिने छ। कृषि, पशुपन्छी र मत्स्य क्षेत्रमा अनुभवी तथा व्यावसायिक कृषकमार्फत साना किसानलाई प्राविधिक सल्लाह र क्षमता अभिवृद्धि गर्न अगुवा कृषकको पहिचान गरी सम्मान गरिने छ।

१२४. कोशी प्रदेशमा विश्वविद्यालय, शिक्षालय साथै विज्ञान तथा प्राविधि क्षेत्रमा अनुसन्धानरत संस्थाको साभेदारीमा कृषिको आधुनिकीकरण, यात्रीकरण र व्यावसायिकरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिइने छ। विश्वविद्यालय र अनुसन्धान केन्द्रसंगको सहकार्यमा नवप्रवर्तनमा आधारित उद्यम स्थापना, अनुसन्धान र विकासलाई प्रोत्साहन गरिने छ।

१२५. निःशुल्क कृषि उत्पादन र वन पैदावारको गुणस्तर परीक्षण प्रयोगशाला स्थापनाका लागि आवश्यक समन्वय गरिने छ।

१२६. स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित वस्तु र सेवाको उत्पादन, प्रवर्धन, प्रयोग र बजार विस्तारमा जोड दिइने छ। प्रशासनिक सार्वजनिक निकायमा स्थानीय उत्पादन उपयोग गर्न प्रोत्साहन गरिने छ।

१२७. उपभोक्ताको हक अधिकारको संरक्षण र स्वच्छ प्रतिस्पर्धात्मक वातावरणको निर्माण गर्न उपभोक्ता सचेतना, बजार अनुगमन, गुणस्तर परीक्षण लगायतका कार्यलाई जोड दिइने छ। वस्तु तथा सेवाको उचित मूल्य एवम् सहज उपलब्धता, गुणस्तर कायम तथा कालोबजारी, कृत्रिम आभाव र महङ्गी नियन्त्रण गरी आपूर्ति व्यवस्थालाई सहज बनाइने छ।

१२८. प्रभावकारी नियमनको माध्यमबाट सहकारीमा हुने अन्धविश्मिता, बचत अपचलन र ठगी नियन्त्रण गरिने छ। सहकारी क्षेत्रमा संलग्न मानव संसाधनको क्षमता विकास गरिने छ। सहकारी क्षेत्रको श्रोत, साधन र पूँजीलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा परिचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ।

माननीय सभामुख महोदय, माननीय सदस्यहरु, अन्त्यमा, राजनीतिक दल, प्रदेश सभाका माननीय सदस्य, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, प्राध्यापक, शिक्षक, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, कानून व्यवसायी, पेशाकर्मी, मजदुर, किसान, उद्योगी, व्यवसायी, वैज्ञानिक तथा सहकारी संस्था, विकास साभेदारी, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी लगायत प्रदेशवासी सम्पूर्ण दिदीवहनी तथा दाजुभाई एवम् नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा योगदान गर्नुहुने सम्पूर्णमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। धन्यवाद। विक्रम सम्बत् २०८३ साल जेष्ठ ७ गते विहीवार।

लागुऔषध सहित बीस जना पक्राउ

विराटनगर। भापा र सुनसरी जिल्लाको विभिन्न स्थानहरूबाट लागू औषध सहित २० जनालाई पक्राउ गरिएको छ।

भापाको गौरीगंज गाउँपालिका-२ स्थितबाट इलाका प्रहरी कार्यालय गौरीगंजको प्रहरी टोलीले जेठ १४ गते विहीवारको दिन भारतको रुकमणी देवी र निजको छोरी कोमल कुमारी हरिजनलाई २० गाम ३०० मिलिग्राम ब्राउन सुगर सहित पक्राउ गरेको थियो।

मेचीनगर नगरपालिका-६ का दुखु मियाँलाई २ गाम १७० मिलिग्राम ब्राउन सुगर सहित र भापा गाउँपालिका-५ का मिलन कुमार राजवंशी, कनकाई नगरपालिका-७ की सरु कार्की डोलीलाई ३ गाम ७०० मिलिग्राम ब्राउन सुगर सहित इलाका प्रहरी कार्यालय काँकरभिट्टा, इलाका प्रहरी कार्यालय अनारमनी र लागू औषध नियन्त्रण व्युरो काँकरभिट्टाले पक्राउ गरेको थियो।

सुनसरीको बराहक्षेत्र नगरपालिका-६ बाट इलाका प्रहरी कार्यालय महेन्द्रनगरले सोही स्थानका चन्दन कुमार बहादुर, प्रविन विक, अमर राई, आईत सिंह तामाङ, समिर तामाङ र ठगी नियन्त्रण गरिने छ। सहकारी क्षेत्रमा संलग्न मानव संसाधनको क्षमता विकास गरिने छ। सहकारी क्षेत्रको श्रोत, साधन र पूँजीलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा परिचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ।

माननीय सभामुख महोदय, माननीय सदस्यहरु, अन्त्यमा, राजनीतिक दल, प्रदेश सभाका माननीय सदस्य, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, प्राध्यापक, शिक्षक, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, कानून व्यवसायी, पेशाकर्मी, मजदुर, किसान, उद्योगी, व्यवसायी, वैज्ञानिक तथा सहकारी संस्था, विकास साभेदारी, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी लगायत प्रदेशवासी सम्पूर्ण दिदीवहनी तथा दाजुभाई एवम् नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा योगदान गर्नुहुने सम्पूर्णमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु। धन्यवाद। विक्रम सम्बत् २०८३ साल जेष्ठ ७ गते विहीवार।

कर तिरौं, राजश्व बढाऔं
कर तिर्नु कानुनी अधिकार मात्र नभएर सम्मान पाउने अवसर पनि हो। त्यसैले कर तिर्नु देशको राजश्व बढाऔं।
स्थायी लेखा नम्बर लिनुहुन हुक भएर व्यवस्थित सञ्चालन गर्नुहोस्।
लेखा राखी हिसाबमा भर, हदबन्दी नतिर्ने कर कर्तव्य ठानेर कर तिर्नु नव नेपाल निर्माणमा सहभागी बनी।
सामान किनौ गतिलो छानेर बिल मार्गी अधिकार ठानेर।
अन्तरिक राजश्व कार्यालय विराटनगर